

MOTERIŠKAS IR VYRIŠKAS KALB JIMO B DAS – skirting ly i kalb jimo b das dar n ra išsamiai iširtas. Ši problematika iškilo drauge su feministiniu jud jimu, kuris išsk l intencionalizmo id j : vyrai s moningai palaik pirmaujant vaidmen visuomen je specialia kalbine elgsena. Šio pob džio lingvistini tyrim n ra gausu. Jie atspindi moter ir vyr kalb senos skirtumus pagal šiuos parametrus: galimyb viešai reikšti savo mintis; pokalbio tikslas; elgsena viešo ir privataus pokalbio metu; sav s vertinimas; pokalbi temos, j pateikimas; klausymosi strategija; paži ra konflikt ; pokalbio strategija. Akcentuojama, kad moterys paprastai kalba tik priva iai, viešai kalb ti jos beveik neturin ios galimyb i d l žemesnio socialinio statuso; vyrai turintys galimyb kalb ti ir priva iai, ir viešai. Teigiama, kad pokalbio metu moterys siekian ios supratimo, atjautos, tod l j kalb sena jausminga. Vyrai siekiantys savo statuso tvirtinimo, hierarchinio santyki nustatymo, tod l j kalb sena konkretesn , dalykiškesn . Vyrai kalb dami dažnai nurodin ja, reikalauja, pateikia informacij , tod l j kalba primenant i ataskait ar raport , bet ne pokalb . Vyrai dažnai pasakoja istorijas, kuriose jie patys yra herojai; moterys, kalb damos apie save, linkusios save sumenkinti. Vyr kalb senai b dingi grub s pajuokavimai. Klausantis vyrams svarbus tik kalbos turinys. Moterys d mesingos ir verbaliniams, ir neverbaliniams kalban iojo ženklams. Vyrai, kalbant moterims, neretai replikuoja ir jas pertraukia, bet patys nenori b ti pertraukiami. Drauge teigiama, kad moterys vartojan ios daug neapibr žt , netiesiogini frazi , teigin formuluojan ios kaip klausim . Be to, kai kurie tyr jai nurodo skirting vyriškos ir moteriškos kalb senos santyk su bendrine kalba. Teigiama, kad moter kalba artimesn standartui nei vyr . Manoma, kad daugelis ši skirtum atspindi ne tik tam tikrus psichologinius vyr ir moter elgsenos skirtumus, bet drauge ir socialin s pad ties skirtybes. Moter socialin pad tis ilg laik buvo (daug kur ir yra) mažiau garantuota nei vyr , tod l jos bando parodyti savo status lingvistin mis priemomis (artimesn bendrinei kalbai kalb sena signalizuojanti apie aukštesn pad t visuomen je).

Literat ra:

Džežulskien J. Kalba ir gimini . – *Sociolingvistika ir kalbos kult ra: Straipsni rinkinys*. Vilnius: Gimtoji kalba. 1994.

Labov W. The intersection of sex and social class in the course of linguistic change. – *Language Variation and Change*, 2. 1990.

Milroy J., Milroy L. Varieties and Variation. – *The Handbook of Sociolinguistics*. – England: Blackwell Publishers. 2000.

Tannen D. *You Just Don't Understand: Women and Men in Conversation*. – New York: Quill. 2001.

Trudgill P. *Sociolinguistics: an Introduction to Language and Society*. – London: Penguin Books. 2000.

Giedr epaitien